

شناسه سند : HSE-WR-۰۰۴

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

دستورالعمل ایمنی کار در ارتفاع

شناسه سند: HSE-WR-۰۰۴

کپی، تکثیر و یا تغییر این سند به هر طریق توسط هر فرد درون یا خارج شرکت مجاز نیست.

در موقع استناد به این سند توجه گردد که آخرین بازنگری دارای ارزش بوده و نسخ قدیمی فاقد اعتبار است.

(اسناد معتبر، دارای مهرسبز "معتبر است" و اسناد منسوخ، به مهر قرمز "منسوخ است" مهور می‌گردد.)

آخرین ویرایش:	تهیه کننده	تأیید کننده	تصویب کننده
نام و نام خانوادگی	سید محمد حسین سیاحی	سید محمد حسین سیاحی	محمد حسین فیروزی
سمت	معاونت مالی	معاونت مالی	مدیر عامل
تاریخ	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱
امضاء			

سایر ویرایشها

جدول تغییرات ویرایش شرح	تاریخ	شرح تغییر	شماره صفحات تغییر یافته	منشاء تغییرات	امضاء		
					تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده

شناسه سند : HSE-WR-۰۰۴

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۱. هدف

تدوین الزامات ایمنی جهت انجام کار در ارتفاع با هدف پیشگیری از سقوط افراد و اشیاء، کاهش حوادث و ارتقای ایمنی پرسنل در پروژه‌های عمرانی.

۲. دامنه اجرا

کلیه فعالیت‌هایی که در ارتفاع بیش از ۲ متر از سطح زمین یا کف کارگاه انجام می‌گیرند، از قبیل:

- اجرای اسکلت فلزی و بتنی
- نصب سقف و ساندویچ پنل
- کار بر روی داربست، بالابر یا سکو
- نصب تاسیسات برق، لوله‌کشی یا نما

۳. تعاریف

- کار در ارتفاع: هر فعالیتی که احتمال سقوط فرد یا جسم از ارتفاع در آن وجود داشته باشد.
- داربست: سازه‌ای موقت برای دسترسی به نقاط مرتفع.
- تجهیزات حفاظت فردی (PPE): شامل کمربند ایمنی (Full Body Harness)، طناب نجات، کفش ایمنی، کلاه و دستکش ضد لغزش.
- Fall Arrest System: سیستم جلوگیری از سقوط متشکل از هارنس، شوک‌گیر و قلاب ایمنی.

۴. مسئولیت‌ها

ردیف	واحد / شخص مسئول	شرح وظایف
۱	واحد HSE	نظارت بر ایمنی فعالیت‌های در ارتفاع، بازرسی داربست و صدور مجوز کار (Permit to Work).
۲	سرپرست کارگاه / سرگروه اجرایی	کنترل استفاده از PPE، آموزش کارگران و جلوگیری از کار در شرایط نایمن.
۳	داربست‌بند و نصاب داربست	نصب داربست طبق اصول فنی و استفاده از مهاربندهای مطمئن.
۴	پرسنل اجرایی	استفاده از کمربند ایمنی و رعایت کامل نکات HSE.

شناسه سند : HSE-WR-۰۰۴

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۵. الزامات ایمنی

۱-۵ شرایط عمومی

- انجام هرگونه کار در ارتفاع منوط به اخذ مجوز کار (Work Permit) از HSE است.
- نصب و بازرسی داربست ها باید فقط توسط افراد آموزش دیده و دارای صلاحیت انجام شود.
- داربست ها باید دارای تخته کف استاندارد، نرده محافظ (Guardrail) و مهاربندی جانبی باشند.
- قبل از شروع کار، پایداری زمین، بار باد و شرایط آب و هوا بررسی شود.
- در صورت بارندگی، طوفان یا لغزندگی، کار در ارتفاع متوقف گردد.

۲-۵ استفاده از تجهیزات حفاظت فردی

- استفاده از هارنس ایمنی با شوک گیر در کلیه ارتفاع ها الزامی است.
- طناب نجات باید به نقطه ای مطمئن (Anchor Point) متصل گردد.
- PPE باید روزانه قبل از استفاده بازرسی ظاهری شود (پارگی، زنگ زدگی، ترک خوردگی).
- کفش ایمنی باید دارای کفی ضد لغزش باشد.

۳-۵ ایمنی داربست ها و سکوها

- فونداسیون داربست باید روی سطح محکم و هموار باشد.
- داربست ها هر ۷ روز یک بار یا پس از هر بار جابه جایی باید بازرسی و تأیید HSE شوند.
- استفاده از داربست معیوب یا فاقد نرده و کف بندی ممنوع است.
- ورود افراد متفرقه به محدوده داربست ممنوع است.
- بر روی داربست باید تابلو "استفاده فقط با مجوز HSE" نصب شود.

۴-۵ کار بر روی سقف ها و لبه ها

- در کار بر روی سقف، باید از طناب نجات افقی یا Rail System استفاده شود.
- لبه های بدون حفاظ باید دارای نرده دو ردیفه یا تور ایمنی باشند.
- در کارهای نمای ساختمان، استفاده از صندلی معلق (Bosun Chair) باید توسط فرد آموزش دیده انجام شود.

۵-۵ سقوط اجسام

- در کارهای اسکلت فلزی، از توری یا تخته پوشاننده زیر محل کار برای جلوگیری از سقوط اشیاء استفاده شود.
- ابزارها باید به کمر بند کارگر متصل با طناب ایمنی باشند.

شناسه سند : HSE-WR-۰۰۴

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۶. کنترل و پایش

نوع کنترل	مسئول	تناوب	مستند
بازرسی داربست	HSE / داربست بند	قبل از شروع کار و هفتگی	چک لیست داربست
کنترل PPE	HSE / سرپرست	روزانه	فرم کنترل تجهیزات فردی
کنترل مجوز کار در ارتفاع	HSE	قبل از شروع هر شیفت	فرم پرمیت کار در ارتفاع
بازدید دوره‌ای از فعالیت‌های در ارتفاع	HSE	روزانه	گزارش بازرسی روزانه

۷. اقدامات اضطراری و اصلاحی

- در صورت مشاهده کار در ارتفاع بدون استفاده از PPE ، فعالیت بلافاصله متوقف گردد.
- در صورت بروز سقوط یا شبه حادثه، محل حادثه ایمن و گزارش حادثه تکمیل شود.
- مجوز کار در ارتفاع پس از وقوع حادثه تا **بازنگری کامل شرایط** باطل می‌شود.
- پیمانکار متخلف مشمول **اخطار کتبی و جریمه قراردادی** خواهد شد.

۸. زمان اجرا

در تمام طول سال برای فعالیت‌های مرتفع یا داربستی لازم الاجرا است.

شناسه سند : HSE-WR-۰۰۴

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

فرآیند اجرایی ایمنی کار در ارتفاع

نام فرآیند: فرآیند کنترل و ایمنی فعالیت های کار در ارتفاع

کد فرآیند: PR-HSE-۰۰۷

مرحله	فعالیت	مسئول	مستند / فرم	خروجی
۱	درخواست مجوز کار در ارتفاع	سرپرست / پیمانکار	فرم درخواست پرمیت	درخواست ثبت شده
۲	بازدید محل توسط HSE و صدور پرمیت	HSE	فرم پرمیت کار در ارتفاع	مجوز کار صادر شده
۳	اجرای کار با رعایت PPE و تجهیزات ایمن	سرپرست / کارگران	فرم کنترل روزانه	انجام ایمن کار
۴	بازرسی میانی	HSE	چک لیست بازدید	گزارش ایمنی روزانه
۵	بازبینی نهایی و جمع آوری داربست	HSE / داربست بند	فرم تحویل و جمع آوری	پایان ایمن عملیات

نمونه متن اطلاعیه عمومی

اطلاعیه ایمنی - کار در ارتفاع ممنوع بدون تجهیزات ایمنی

همکاران محترم،

با توجه به افزایش فعالیت های اسکلت و نمای ساختمان، یادآوری می گردد:

- استفاده از کمربند ایمنی (Full Body Harness) الزامی است.
 - نصب نرده، توری و سیستم مهار اجسام باید قبل از شروع کار انجام شود.
 - هرگونه کار در ارتفاع بدون مجوز HSE ممنوع می باشد.
- در صورت مشاهده تخلف، فعالیت متوقف و پیمانکار مسئول جریمه خواهد شد.

واحد HSE پروژه های عمرانی

تاریخ ابلاغ: مهرماه ۱۴۰۴

شناسه سند : HSE-WR-۰۰۴

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

نمونه نامه اخطار به پیمانکار یا سرپرست متخلف ⚠

شماره: HSE/WAR/۱۴۰۴-۰۷

تاریخ: ۱۵/۰۸/۱۴۰۴

پیمانکار محترم [نام پیمانکار / سرپرست]

موضوع: عدم رعایت دستورالعمل ایمنی کار در ارتفاع

با سلام،

به اطلاع می‌رساند در تاریخ [تاریخ بازدید] مشاهده گردید که پرسنل شما در کارگاه [نام پروژه] بدون استفاده از تجهیزات ایمنی (هارنس و طناب نجات) در ارتفاع مشغول کار بوده‌اند.

با توجه به خطر جدی سقوط و آسیب، این تخلف برخلاف دستورالعمل شماره HSE/۰۰۰۷ بوده و این نامه به عنوان **اخطار کتبی مرحله اول** صادر می‌گردد.

در صورت تکرار، فعالیت شما متوقف و جریمه قراردادی اعمال خواهد شد.

با احترام

مدیر HSE پروژه‌های عمرانی

مهر و امضاء

نمونه نامه توقف کار ⛔

شماره: HSE/STOP/۱۴۰۴-۰۸

تاریخ: ۰۲/۰۹/۱۴۰۴

پیمانکار محترم [نام پیمانکار]

موضوع: توقف فعالیت در ارتفاع به دلیل عدم رعایت الزامات ایمنی

با سلام،

نظر به بازدید واحد HSE و مشاهده تخلفات مکرر در خصوص عدم استفاده از کمربند ایمنی و نبود نرده‌های

محافظ در طبقه [شماره] پروژه، بدینوسیله کلیه فعالیت‌های مربوط به کار در ارتفاع از تاریخ صدور این نامه **توقف کامل** و **نواقص ایمنی** متوقف می‌گردد.

شروع مجدد فعالیت صرفاً پس از تأیید کتبی HSE مجاز خواهد بود.

با احترام

مدیر پروژه / مدیر HSE